

Regeringens proposition

2005/06:137

Ändringar i säkerhetsskyddslagen m.m.

Prop.
2005/06:137

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 9 mars 2006

Göran Persson

Thomas Bodström
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i säkerhetsskyddslagen (1996:627) och lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

Beträffande säkerhetsskyddslagen föreslås att bestämmelserna om utlämnande av uppgifter vid registerkontroll som sker till skydd mot terrorism ändras så att samtliga uppgifter om den kontrollerade som finns i misstankeregistret och belastningsregistret skall få lämnas ut. Bestämmelserna kommer därmed att överensstämma med vad som gäller för den som är placerad i säkerhetsklass 3. Vidare föreslås att regeringen skall kunna delegera rätten att besluta om registerkontroll på begäran av en mellanfolklig organisation. Det föreslås också att beslutanderätten i fråga om utlämnande av vissa uppgifter vid registerkontroll skall överflyttas från regeringen till Registernämnden. Slutligen föreslås ett förtydligande om att säkerhetsprövning får göras också när det är fråga om en pågående anställning eller annat pågående deltagande i en verksamhet som omfattas av lagen.

Beträffande lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder föreslås att en efterlysning från en medlemsstat i Europeiska unionen som inte deltar i Schengensamarbetet skall behandlas fullt ut på samma sätt som en efterlysning utfärdad av en Schengenstat.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627).....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder	8
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Nuvarande förhållanden	9
4.1	Säkerhetsskydd	9
4.2	Säkerhetsprövning.....	10
4.3	Allmänt om registerkontroll och särskild personutredning.....	11
4.4	Registerkontroll och särskild personutredning vid deltagande i verksamhet som placerats i säkerhetsklass... ..	12
4.5	Registerkontroll vid deltagande i verksamhet som behöver skyddas mot terrorism.....	13
4.6	Registerkontroll och särskild personutredning vid deltagande i verksamhet i en annan stat eller hos en mellanfolklig organisation m.m.	14
4.7	Framställningar om ändringar av säkerhetsskyddslagen ..	14
4.8	Översändande av en arresteringsorder	15
5	Överväganden.....	16
5.1	Utlämnande av uppgifter vid registerkontroll till skydd mot terrorism.....	16
5.2	Tidpunkter för säkerhetsprövning.....	19
5.3	Beslut om utvidgat uppgiftslämnande	20
5.4	Beslut om registerkontroll efter framställning från en mellanfolklig organisation	21
5.5	Samtycke till registerkontroll och särskild personutredning vid totalförsvarspikt.....	22
5.6	Förslag till förtydligande i arresteringsorderlagen.....	24
6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	26
7	Ekonomiska konsekvenser	26
8	Författningskommentar	27
8.1	Förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627).....	27
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder	29
Bilaga 1	Lagförslag i promemorian Några frågor om säkerhetsskyddslagen (Ds 2004:12)	30
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser.....	32

Bilaga 3	Lagförslag i promemorian Översändande av en europeisk arresteringsorder till Sverige	33	Prop. 2005/06:137
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser	34	
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	35	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 9 mars 2006	36	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2005/06:137

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627),
2. lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)

Härigenom föreskrivs att 11, 15, 20, 22 och 23 §§ säkerhetsskyddslagen (1996:627) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Säkerhetsprövning skall göras innan en person genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för *sysslor* som är viktiga för skyddet mot terrorism. Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Säkerhetsprövningen skall omfatta registerkontroll och särskild personutredning under de förutsättningar som anges i 13–19 §§.

Föreslagen lydelse

11 §

Säkerhetsprövning skall göras innan en person genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för *uppgifter* som är viktiga för skyddet mot terrorism. *Säkerhetsprövning får göras även under pågående anställning eller annat pågående deltagande i verksamheten.* Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

15 §¹

Registerkontroll får göras efter framställan från en annan stat, om

1. den person som framställan gäller har eller har haft hemvist i Sverige,
2. personen skall delta i en verksamhet på det sätt som anges i 13 § första stycket, och
3. det för deltagandet gäller regler i den andra staten om registerkontroll som motsvarar reglerna i denna lag.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras *efter beslut av regeringen*, om organisationen har gjort framställan om kontroll.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras, om organisationen har gjort *en* framställan om kontroll.

¹ Senaste lydelse 1998:625.

Riksdagen och dess myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll såvitt avser riksdagens förvaltningsområde. För anställda vid riksdagen bestämmer riksdagsförvaltningen efter samråd med krigsdelegationens sekreterare om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll.

I övrigt beslutar regeringen om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Regeringen får föreskriva att myndigheter och andra, för vilka bestämmelserna om registerkontroll gäller, beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Denna beslutanderätt får dock tilldelas sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 eller sådana enskilda som anges i 1 § 3 och 8 § endast om det finns särskilda skäl.

I övrigt beslutar regeringen om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Regeringen får föreskriva att myndigheter och andra, för vilka bestämmelserna om registerkontroll gäller, beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Denna beslutanderätt får dock tilldelas sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 eller sådana enskilda som anges i 1 § 3 och 8 § endast om det finns särskilda skäl. *Den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om registerkontroll enligt 15 §.*

22 §³

Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta alla uppgifter om den kontrollerade som finns i SÄPO-registret eller annars behandlas hos Säkerhetspolisen samt de uppgifter om den kontrollerade som finns i belastningsregistret och i misstankeregistret om dom eller misstanke om brott som avses i

- 3 kap. 1, 2, 5 och 6 §§ brottsbalken,
- 4 kap. 1–6 och 8–9 a §§ brottsbalken,
- 6 kap. 1, 2 och 4–6 §§ brottsbalken,
- 8 kap. 4–6 §§ brottsbalken,
- 9 kap. 3 och 4 §§ brottsbalken,
- 12 kap. 3 § brottsbalken,
- 13 kap. 1–5 b och 7 §§ brottsbalken,
- 16 kap. 1–3, 5, 6 och 8 §§ brottsbalken,
- 17 kap. 1 § brottsbalken,

Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta alla uppgifter om den kontrollerade som finns i belastningsregistret, misstankeregistret, SÄPO-registret och uppgifter som annars behandlas hos Säkerhetspolisen.

² Senaste lydelse 2000:434.

³ Senaste lydelse 2005:91.

– 18 kap. 1 och 3–5 §§ brottsbalken,
– 19 kap. brottsbalken,
– 1 och 3 §§ narkotikastrafflagen (1968:64),
– 9 kap. 1 § vapenlagen (1996:67), och
– 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Även uppgift om försök och förberedelse till dessa gärningar får lämnas ut.

23 §

Om det finns synnerliga skäl, får utlämnandet omfatta även andra uppgifter än sådana som avses i 21 och 22 §§.

Regeringen beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf.

Registernämnden beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Prop. 2005/06:137

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

dels att punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall upphöra att gälla,

dels att 4 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 §

En arresteringsorder skall vara skriven på svenska, danska, norska eller engelska eller vara åtföljd av en översättning till något av dessa språk, samt i övrigt till form och innehåll vara sådan som anges i 1 kap. 4 §.

När en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande, skall åklagaren ge den utfärdande myndigheten möjlighet att inom viss tid inkomma med komplettering.

En efterlysning som är registrerad i SIS eller i ett annat system för eftersökning av personer och som gäller utlämning eller överlämnande till en medlemsstat i Europeiska unionen, skall jämföras med en arresteringsorder i avvaktan på att en sådan överlämnas.

2 a §

När en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande, skall åklagaren ge den utfärdande myndigheten möjlighet att inom viss tid inkomma med komplettering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

Säkerhetsskyddslagen (1996:627) och den därtill hörande säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) trädde i kraft den 1 juli 1996. Säkerhetsprövning enligt dessa författningar avser att förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller som behöver skyddas mot terrorism.

Under år 2004 utarbetades inom Justitiedepartementet promemorian Några frågor om säkerhetsskyddslagen (Ds 2004:12). I promemorian övervägs och föreslås vissa ändringar i säkerhetsskyddslagen, bl.a. mot bakgrund av framställningar från Säkerhetspolisen, Totalförsvarets pliktverk, Försvarsmakten och Registernämnden. I promemorian övervägs också förändringar i ett antal olika avseenden där någon ändring inte föreslås. Det gäller bl.a. förhållandet mellan den nuvarande regleringen och vissa föreskrifter som Europeiska unionens råd har antagit samt bestämmelser i internationella avtal om skydd av uppgifter. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena och en sammanställning av dessa finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2004/2091/PO).

I skrivelsen Tillämpningen i Sverige av den europeiska arresteringsordern (skr. 2005/06:62) konstaterade regeringen att syftena med den europeiska arresteringsordern har uppnåtts och att tillämpningen i Sverige har fungerat väl. I skrivelsen (s. 47 f.) uttalade regeringen att den avsåg att i ett annat sammanhang överväga frågan om skillnaden i den svenska regleringen för efterlysningar om överlämnande som har gjorts genom Interpol i förhållande till sådana som har registrerats i Schengens informationssystem (SIS). Frågan behandlades därefter i en promemoria utarbetad inom Justitiedepartementet, Översändande av en europeisk arresteringsorder till Sverige. I promemorian föreslås ett förtydligande i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissyttrandena och en sammanställning av dessa finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2006/271/BIRS).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 9 februari 2006 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen. Lagrådsremissens lagförslag stämmer överens med propositionens. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran.

4 Nuvarande förhållanden

4.1 Säkerhetsskydd

Säkerhetsskyddslagen (1996:627) och säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) trädde i kraft den 1 juli 1996 och ersatte då bl.a. personal-

kontrollkungörelsen (1969:446) och förordningen (1981:421) om säkerhetsskyddet vid statliga myndigheter (se prop. 1995/96:129, bet. 1995/96:JuU19 och 1995/96:JuU23, rskr. 1995/96:232 och 1995/96:277). Säkerhetsskydd enligt lagen skall finnas vid verksamhet hos staten, kommunerna och landstingen, hos juridiska personer över vilka staten, kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande samt hos enskilda, om verksamheten är av betydelse för rikets säkerhet eller särskilt behöver skyddas mot terrorism (1 §). Lagen gäller endast i vissa delar för riksdagen och dess myndigheter (se 2 §) för vilka särskilda bestämmelser finns i lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen.

Med säkerhetsskydd avses skydd mot spioneri, sabotage och andra brott som kan hota rikets säkerhet och skydd i andra fall av uppgifter som omfattas av sekretess enligt sekretesslagen (1980:100) och som rör rikets säkerhet. Säkerhetsskydd omfattar även skydd mot brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, även om brotten inte hotar rikets säkerhet (6 §).

Säkerhetsskydd omfattar informationssäkerhet, tillträdesbegränsning och säkerhetsprövning, såsom dessa begrepp har definierats i lagen, samt skall även i övrigt förebygga terrorism (7 §). I verksamhet som omfattas av lagen skall det säkerhetsskydd finnas som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Säkerhetsskyddet skall utformas med beaktande av enskildas rätt att ta del av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen (5 §).

Respektive myndighet, kommun, landsting eller annan som omfattas av säkerhetsskyddslagen ansvarar för säkerhetsskyddet i dess olika delar samt också för intern utbildning och kontroll (30 §). Tillsynsmyndigheter för kontroll av säkerhetsskyddet bestäms av regeringen. Staten, kommuner och landsting har ett tillsynsansvar beträffande de juridiska personer som omfattas av lagen (31 §). I säkerhetsskyddsförordningen har bl.a. Försvarsmakten och Rikspolisstyrelsen ålagts tillsynsuppgifter i förhållande till olika myndigheter under regeringen. Även andra myndigheter har särskilda tillsynsuppgifter. Försvarsmakten och Rikspolisstyrelsen får också, i samråd med den ansvariga tillsynsmyndigheten, kontrollera säkerhetsskyddet hos juridiska personer och enskilda som omfattas av lagen.

4.2 Säkerhetsprövning

Säkerhetsskyddet skall, enligt 7 § säkerhetsskyddslagen, förebygga bl.a. att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet (säkerhetsprövning) och även i övrigt förebygga terrorism. Det innebär att skyddsåtgärden säkerhetsprövning skall utformas så att behovet av skydd mot terrorism tillgodoses även i de fall då terrorismen inte hotar rikets säkerhet.

Enligt 11 § skall säkerhetsprövning göras innan en person genom anställning eller på annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för sysslor som är viktiga för skyddet mot terrorism. Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen och i övrigt pålitlig från

säkerhetssynpunkt. Säkerhetsprövningen skall alltid omfatta den personliga kännedom som finns om den person som prövningen avser och uppgifter som framgår av betyg, intyg och referenser (14 § säkerhetsskyddsförordningen). Den skall också, under vissa förutsättningar, omfatta registerkontroll och särskild personutredning (11 § och 13–19 §§ i lagen). Identitetskontroll skall också göras om det inte är obehövt.

4.3 Allmänt om registerkontroll och särskild personutredning

Registerkontroll kan utgöra en del av säkerhetsprövningen. Registerkontroll får göras bl.a. vid säkerhetsklassad anställning samt om det behövs för skyddet mot terrorism och det finns särskilda skäl. Kontroll får också, i vissa fall, ske på begäran av mellanfolklig organisation eller annan stat (13–16 §§ säkerhetsskyddslagen). Enligt 12 § avses med registerkontroll att uppgifter hämtas in från ett register som omfattas av lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister eller polisdatalagen (1998:622). Bland de register som omfattas av polisdatalagen finns Säkerhetspolisens s.k. SÄPO-register, vilket bl.a. har till ändamål att utgöra underlag för registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen (32 § polisdatalagen). Med registerkontroll avses även att personuppgifter inhämtas som Rikspolisstyrelsen eller Säkerhetspolisen behandlar utan att uppgifterna ingår i ett sådant register, t.ex. uppgifter i ett spaningsregister (se prop. 1997/98:97 s. 181). Däremot omfattas inte att uppgifter inhämtas från en förundersökning eller särskild undersökning i kriminalunderrättelseverksamhet.

Ett annat inslag i säkerhetsprövningen kan vara en särskild personutredning, vilken skall omfatta en undersökning av den enskildes ekonomiska förhållanden och i övrigt ha den omfattning som behövs (18 § säkerhetsskyddslagen). Registerkontroll genomförs av Säkerhetspolisen.

För registerkontroll och särskild personutredning krävs samtycke från den som säkerhetsprövningen avser (19 §). Samtycket skall inhämtas innan åtgärden vidtas av den som beslutar om åtgärden. Ett samtycke som lämnats skall anses gälla även för förnyade kontroller och utredningar så länge den kontrollerade innehar samma anställning.

Beslut om registerkontroll fattas bl.a. av kommuner, landsting samt de myndigheter som anges i bilagan till säkerhetsskyddsförordningen, dels i fråga om den egna verksamheten, dels när det gäller bolag, föreningar och stiftelser som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, dels när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör med vilken de ingått säkerhetsskyddsavtal, s.k. SUA-avtal. De myndigheter och andra som förordningen gäller för, men som inte har rätt att besluta om registerkontroll, skall begära att regeringen fattar ett sådant beslut (18–22 §§ säkerhetsskyddsförordningen).

Det faktum att en registerkontroll eller särskild personutredning får beslutas innebär dock inte automatiskt att de uppgifter som kommer fram får lämnas ut för säkerhetsprövning. En sådan uppgift får lämnas ut endast om uppgiften kan antas ha betydelse för prövningen av den kontrollerade personens pålitlighet från säkerhetssynpunkt (24 § säkerhets-

skyddslagen). Bedömningen av om uppgiften uppfyller kravet för utlämnande (relevansprövning) görs av Registernämnden. Nämnden är fristående från de myndigheter som beslutar om registerkontroll och från tillsynsmyndigheterna. Dess verksamhet regleras i förordning (1996:730) med instruktion för Registernämnden. Om det framkommer uppgifter vid registerkontrollen redovisar Säkerhetspolisen följaktligen ärendet till Registernämnden för beslut om utlämnande av uppgifter för säkerhetsprövning. I ärenden där det inte kommer fram några uppgifter har Registernämnden delegerat till Säkerhetspolisen att redovisa ärendet direkt till den berörda myndigheten.

Innan en uppgift lämnas ut för säkerhetsprövning skall den som uppgiften avser ges tillfälle att yttra sig över densamma. Undantag gäller dock om uppgiften omfattas av viss sekretess i förhållande till den enskilde, t.ex. förundersökningssekretess, såvitt inte den enskildes intresse av att få yttra sig skäligen bör ha företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda (25 § säkerhetsskyddslagen). Det är Registernämnden som svarar för denna kommuniceringsskyldighet (32 § säkerhetsskyddsförordningen). Av nämndens verksamhetsberättelser framgår att undantag mycket sällan sker.

4.4 Registerkontroll och särskild personutredning vid deltagande i verksamhet som placerats i säkerhetsklass

Enligt 13 § säkerhetsskyddslagen skall registerkontroll göras vid säkerhetsprövning som avser anställning, uppdrag, tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, utbildning, besök eller något annat deltagande i verksamhet under förutsättning att verksamheten har placerats i säkerhetsklass. En anställning eller sådant annat deltagande skall placeras i säkerhetsklass om den berörde personen får del av uppgifter som omfattas av sekretess och som är av betydelse för rikets säkerhet (17 § säkerhetsskyddslagen). I lagen definieras tre säkerhetsklasser – där säkerhetsklass 1 är den högsta – och klassningen beror på omfattningen av personens tillgång till sekretessbelagda uppgifter och uppgifternas betydelse för rikets säkerhet. Regeringen eller den som regeringen föreskriver beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll, utom såvitt avser riksdagen och dess myndigheter (20 §).

Registerkontroll skall göras innan en person får anställas eller på annat sätt delta i en säkerhetsklassad verksamhet (23 § säkerhetsskyddsförordningen). En registerkontroll skall också göras innan någon som redan anställts eller anlitas för annat deltagande i en verksamhet som har placerats i en viss säkerhetsklass får anlitas i en högre säkerhetsklass (24 §). Beträffande den som har placerats i säkerhetsklass 1 eller 2 skall en ny registerkontroll ske minst vart femte år (25 §). Registerkontroll får dock underlåtas om det står klart att den inte behövs på grund av att den berörde personen tidigare har kontrollerats på motsvarande sätt (16 § säkerhetsskyddslagen).

Förutsättningarna för utlämnande av uppgifter vid registerkontroll till den beslutande myndigheten beror på vilken säkerhetsklass det är fråga om (21 §). Vid registerkontroll i säkerhetsklass 1 eller 2 får varje uppgift

som finns tillgänglig beträffande den kontrollerade personen lämnas ut. Beträffande dessa säkerhetsklasser får dessutom alla tillgängliga uppgifter om den berörde personens make eller sambo lämnas ut, men bara under förutsättning att utlämnandet är oundgängligen nödvändigt. En registerkontroll av make och sambo får alltså alltid ske i dessa fall men ett särskilt krav ställs upp för att de uppgifter som kommer fram skall få användas vid säkerhetsprövningen. Det är Registernämnden som prövar om detta krav är uppfyllt. Vid registerkontroll i säkerhetsklass 3 får uppgifter om den kontrollerade i belastningsregistret, misstankeregistret, SÄPO-registret och uppgifter som annars behandlas hos Säkerhetspolisen, lämnas ut. Därutöver får regeringen besluta att utlämnandet i ett enskilt ärende får avse även andra uppgifter om det föreligger synnerliga skäl (23 §).

Utöver en registerkontroll skall det göras en särskild personutredning när det gäller placeringar i säkerhetsklasserna 1 eller 2 (18 §). Rikspolisstyrelsen genomför personutredningen som har olika omfattning beroende på vilken säkerhetsklass det är fråga om (34–36 §§ säkerhetskyddsförordningen). Registernämnden prövar även frågan om uppgifter som har kommit fram vid en särskild personutredning skall lämnas ut (37 §).

4.5 Registerkontroll vid deltagande i verksamhet som behöver skyddas mot terrorism

Utöver registerkontroll vid anställning eller annat deltagande i verksamhet som är säkerhetsklassad får registerkontroll ske om det behövs för skyddet mot terrorism och det finns särskilda skäl (14 § säkerhetskyddslagen). Föreskrifter om detta har meddelats av regeringen utom såvitt avser riksdagen och dess myndigheter. Enligt föreskrifterna får registerkontroll göras i fråga om den som skall anställas eller på annat sätt delta i verksamhet vid vissa angivna anläggningar byggnader, bostäder m.m. (26 § säkerhetskyddsförordningen). Det gäller bl.a. anläggningar m.m. som omfattas av lagen (1990:217) om skydd för samhällsviktiga anläggningar m.m. (skyddslagen). Därutöver gäller det t.ex. civila flygplatser, flygstationer och flygpassagerarterminaler. Anledningen är att riskerna för terroristattacker erfarenhetsmässigt har varit stora vid flygplatser (prop. 1995/96:129 s. 44).

Endast vissa av de uppgifter som kommer fram vid registerkontrollen enligt 14 § säkerhetskyddslagen får lämnas ut. Alla uppgifter som finns i SÄPO-registret eller som annars behandlas av Säkerhetspolisen får lämnas ut. Däremot får uppgifter som finns i belastningsregistret eller misstankeregistret om dom eller misstanke om brott lämnas ut endast om de avser vissa, i lagen särskilt angivna, brott (22 §). Om det finns synnerliga skäl får dock regeringen i ett enskilt fall besluta att även andra uppgifter får lämnas ut (23 §).

4.6 Registerkontroll och särskild personutredning vid deltagande i verksamhet i en annan stat eller hos en mellanfolklig organisation m.m.

Registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen kan också göras på begäran av en mellanfolklig organisation som Sverige är ansluten till, t.ex. Europeiska unionen (15 § andra stycket). Det får ske beträffande någon som har eller har haft hemvist i Sverige och som skall delta i säkerhetskänslig verksamhet hos organisationen. Endast regeringen får fatta beslut i dessa fall. Om en sådan registerkontroll sker skall även en särskild personutredning göras (18 §).

Registerkontroll och särskild personutredning får också göras efter framställan från en annan stat i fråga om någon som har eller har haft hemvist i Sverige och som skall delta i en verksamhet av det slag som skulle föranleda registerkontroll i Sverige (15 § första stycket och 18 §). En ytterligare förutsättning är att det i den ansökande staten finns regler som motsvarar de svenska bestämmelserna om registerkontroll. Med stöd av 20 § andra stycket har regeringen bemyndigat Rikspolisstyrelsen att besluta om registerkontroll på en annan stats begäran (22 § säkerhetsskyddsförordningen).

4.7 Framställningar om ändringar av säkerhetsskyddslagen

Säkerhetsskyddslagen har varit i kraft sedan den 1 juli 1996. Med anledning av framställningar om ändringar i lagen från Säkerhetspolisen, Totalförsvarets pliktverk, Försvarmakten och Registernämnden utarbetades inom Justitiedepartementet promemorian Några frågor om säkerhetsskyddslagen (Ds 2004:12). I promemorian föreslås vissa ändringar i säkerhetsskyddslagen. Det föreslås till att börja med att samtliga uppgifter i misstanke- och belastningsregistret skall kunna lämnas ut vid registerkontroll till skydd mot terrorism. I fråga om förfarandet föreslås att regeringen skall kunna delegera rätten att besluta om registerkontroll som sker på begäran av en mellanfolklig organisation. Vidare föreslås att beslutanderätten i fråga om utlämnande av vissa särskilda uppgifter vid registerkontroll skall överflyttas från regeringen till Registernämnden. Slutligen föreslås ett förtydligande i lagtexten om när säkerhetsprövning kan göras.

I promemorian övervägs också förändringar i ett antal olika avseenden men där någon ändring inte föreslås.

I följande avsnitt behandlar regeringen med något undantag endast de förslag som lämnas i promemorian. Mot bakgrund av att regeringen har för avsikt att genomföra en allmän översyn av säkerhetsskyddslagen tas promemorians övriga överväganden inte upp till behandling i detta ärende.

Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna antogs vid Europeiska unionens ministerråd för rättsliga och inrikes frågor den 13 juni 2002 (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1). Rambeslutet innebär att i princip all utlämning inom EU skall ske genom förfarandet enligt den europeiska arresteringsordern.

Rambeslutet genomfördes i svensk rätt genom lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder (arresteringsorderlagen), förordningen (2003:1179) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, förordningen (2003:1178) om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder och genom följdändringar i vissa andra författningar. Författningarna trädde i kraft den 1 januari 2004 (prop. 2003/04:7, bet. 2003/04:JuU8, rskr. 2003/04:107).

Med en arresteringsorder avses ett rättsligt avgörande, utfärdat av en rättslig myndighet i en medlemsstat i Europeiska unionen, som innebär en begäran om att en rättslig myndighet i en annan sådan stat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av en frihetsberövande påföljd.

Informationen i en arresteringsorder – men inte själva handlingen – kan skickas via ett informationssystem för efterlysningar

Utgångspunkten för att ett ärende om överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder skall inledas är att det har utfärdats en arresteringsorder i en annan medlemsstat och att arresteringsordern är känd i den stat där personen påträffas, dvs. personen skall vara efterlyst av den utfärdande staten. Svenska myndigheter måste alltså ha kännedom om den andra statens arresteringsorder för att kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att pröva om en eftersökt person skall överlämnas härifrån.

Andra medlemsstater kan på olika sätt underrätta Sverige om att det har utfärdats en arresteringsorder. Det vanligaste sättet är att arresteringsordern översänds genom Schengens informationssystem (SIS) eller genom ett annat system för eftersökning av personer som är misstänkta för brott (4 kap. 1 § första stycket arresteringsorderlagen). Genom registreringen i systemet blir personen efterlyst. Om det är känt att den som eftersöks befinner sig på en viss plats i Sverige, får arresteringsordern skickas direkt till den behöriga svenska åklagaren (4 kap. 1 § andra stycket).

Informationen i en arresteringsorder kan redan i dag antecknas i SIS, men själva handlingen kan ännu inte översändas genom systemet. Det pågår ett arbete med att förbättra SIS (genom ett nytt informationssystem, SIS II). Ett mål med detta arbete är att en arresteringsorder, alltså även handlingen, skall kunna översändas genom systemet. För att underlätta samarbetet innan de tekniska förutsättningarna för detta är genomförda infördes en bestämmelse i rambeslutet om att en registrering i SIS skall anses likvärdig med en europeisk arresteringsorder i avvaktan på att originalet i vederbörlig ordning mottas.

Mot denna bakgrund infördes en övergångsbestämmelse till arresteringsorderlagen. Bestämmelsen (punkt 4) klargör att, under tiden fram till

dess att SIS kan överföra all den information som anges i 1 kap. 4 § arresteringsorderlagen (den fullständiga arresteringsordern), skall en registrering av den eftersökte i SIS anses likvärdig med en arresteringsorder i avvaktan på att en fullständig arresteringsorder översänds. Detsamma gäller enligt bestämmelsen en registrering i SIS som har gjorts enligt det äldre utlämningsystemet.

Vissa länder inom EU är ännu inte anslutna till SIS. Utöver de nya medlemsstaterna (Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern) gäller detta Förenade kungariket och Irland. Efterlysningar för överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder från dessa länder görs genom Interpol. En efterlysning som kommer till Sverige genom Interpol förs av Rikspolisstyrelsen över till Polisens dataregister för personefterlysningar (Efterlysta Personer och U-boken, EPU-registret).

Skillnad mellan efterlysningar som gjorts på olika sätt

I skrivelsen Tillämpningen i Sverige av den europeiska arresteringsordern (skr. 2005/06:62) har en utvärdering av den europeiska arresteringsordern gjorts. Regeringen konstaterade att syftena med den europeiska arresteringsordern har uppnåtts och att tillämpningen i Sverige fungerat väl. Skrivelsen tar också upp vissa frågor som det enligt regeringen finns anledning att se över.

En sådan fråga är skillnaden i den svenska regleringen för efterlysningar om överlämnande som har gjorts genom Interpol i förhållande till sådana som har registrerats i SIS. En efterlysning i SIS jämföras, som ovan nämnts, med en arresteringsorder i avvaktan på att en arresteringsorder översänts till Sverige. Åklagarmyndigheten har anmärkt att det saknas en motsvarande uttrycklig reglering för efterlysningar som har gjorts på annat sätt, t.ex. genom Interpol.

5 Överväganden

5.1 Utlämnande av uppgifter vid registerkontroll till skydd mot terrorism

Regeringens förslag: Vid registerkontroll till skydd mot terrorism skall, utöver uppgifter som finns i SÄPO-registret eller som annars behandlas hos Säkerhetspolisen, samtliga uppgifter om den kontrollerade i misstankeregistret och belastningsregistret få lämnas ut.

Regeringens bedömning: Den person som en uppgift avser bör i samma utsträckning som i dag ges tillfälle att yttra sig över uppgiften innan den får lämnas ut för säkerhetsprövning.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det. Många påtalar behovet av ett bättre un-

derlag för säkerhetsprövningen till skydd mot terrorism än vad dagens regler medger. *Statens energimyndighet* föreslår att det skall framgå att utlämnandet får avse ”alla” uppgifter om den kontrollerade som finns i de aktuella registren m.m. *Brottsförebyggande Rådet* och *Sveriges advokatsamfund* avstyrker dock förslaget. Ingen remissinstans har invänt mot bedömningen i fråga om kommunikeringskravet med den person som uppgiften avser.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Utlämning av uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren

I 22 § säkerhetskylldslagen finns föreskrifter om uppgifter som får lämnas ut vid registerkontroll som sker till skydd mot terrorism. Utlämnandet får i dessa fall omfatta samtliga uppgifter som finns i SÄPO-registret eller som annars behandlas hos Säkerhetspolisen. Vidare får utlämnandet avse uppgifter som finns i misstankeregistret och i belastningsregistret angående dom eller misstanke om vissa i paragrafen uppräknade brott – en brottskatalog. Med stöd av bedömningen att endast vissa uppgifter om brott har betydelse för prövningen av om det föreligger risk för terrorism godtogs den begränsning som konstruktionen med en brottskatalog innebär (prop. 1995/96:129 s. 52 f.). Vid bestämmelsens tillkomst ansåg dock vissa remissinstanser att utlämnandet inte borde begränsas till vissa brott.

Vid registerkontroll som sker till skydd för rikets säkerhet får däremot uppgifter i belastnings- och misstankeregister lämnas ut utan begränsning till vissa brottstyper (21 § säkerhetskylldslagen). Till skillnad från vad som gällde enligt äldre bestämmelser infördes denna ordning också vid registerkontroll i säkerhetsklass 3. Avgörande är i stället den relevansprövning som Registernämnden skall göra i fråga om varje uppgift innan den får lämnas ut (24 §).

Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av bestämmelserna har konstruktionen med en brottskatalog kritiserats. *Säkerhetspolisen*, *Försvarsmakten* och *Registernämnden* har således anfört att det finns ett behov av att också kunna lämna ut uppgifter även om andra brott än de som finns i katalogen för att skapa ett gott underlag för säkerhetsprövningen. I promemorian konstateras att en säkerhetsprövning som kommer att spänna över ett större område av uppgifter kommer att ge en mer heltäckande bild av den kontrollerade personen och därmed ett bättre skydd mot terrorism. Det föreslås därför i promemorian att brottskatalogen skall slopas också vid registerkontroll till skydd mot terrorism. Detta förslag har fått stöd av de flesta remissinstanserna. Det bör understrykas att förslaget inte skapar utrymme för att söka uppgifter i andra register än de som omfattas av nuvarande regler, utan att det i stället avser möjligheterna att lämna ut uppgifter som kommer fram vid dagens registerslagningar.

Det är viktigt att den säkerhetsprövning som behövs för skyddet mot terrorism sker på ett så gott underlag som möjligt. Den begränsning i form av en brottskatalog som gäller vid registerkontroll i detta syfte kan medföra att uppgifter i belastnings- och misstankeregister som är relevanta för säkerhetsprövningen utesluts. Det kan t.ex. gälla upprepad brottslighet där de enskilda brotten inte omfattas av brottskatalogen men

där omständigheterna gör att brottsligheten ändå är intressant ur säkerhetssynpunkt. Promemorian anför som exempel stöld av normalgraden som avser dynamit eller andra sprängämnen. *Brottsförebyggande rådet* har visserligen ifrågasatt detta exempel mot bakgrund av hur terroristgrupper synes arbeta, men det bör framhållas att uppgifter om sådan brottslighet i ett enskilt fall kan bedömas som relevanta mot bakgrund av andra uppgifter som kommit fram vid registerkontrollen. Ett annat exempel som promemorian lämnar är den missvisande bild som ges om utlämnandet avser något enstaka brott, som omfattas av brottskatalogen, trots att registren också innehåller uppgifter om omfattande brottslighet som inte lämnas ut. De tillbakahållna uppgifterna kan t.o.m. avse brottslighet av ett liknande slag som de brott som den säkerhetsprövande myndigheten får del av enligt nuvarande regler.

De exempel som anförts visar att det är omständigheterna i det enskilda fallet snarare än brottsrubriceringen som medför att uppgifterna kan ha säkerhetsmässig relevans. *Advokatsamfundets* alternativ att utvidga den nuvarande brottskatalogen erbjuder därför inte en tillfredsställande lösning. Möjligheten att med stöd av 23 § säkerhetsskyddslagen lämna ut även andra uppgifter om det finns synnerliga skäl kan knappast heller tillgodose det behov som nu är i fråga. Uppgiftsutlämnande enligt denna bestämmelse förutsätter att det finns synnerliga skäl och denna ordning har tillämpats mycket restriktivt, vilket också förutsattes då bestämmelsen infördes. Att sänka kraven för utlämnande enligt den paragrafen är inte aktuellt.

Som *Brottsförebyggande rådet* har anført är det viktigt att utlämnandet inte omfattar fler uppgifter än vad som behövs för att uppnå lagstiftningens syfte. Några remissinstanser har också betonat skyddet av den personliga integriteten. Enligt regeringens uppfattning tillgodoses dock integritetsintresset även om brottskatalogen tas bort. Registernämnden skall bedöma om en uppgift som har kommit fram vid en registerkontroll kan antas ha betydelse för prövningen av personens pålitlighet ur säkerhetssynpunkt (24 §). Endast om uppgiften är av detta slag får den lämnas ut för säkerhetsprövning. Registernämndens bedömning garanterar ett skydd för den personliga integriteten. Också de ytterligare uppgifter om brott som enligt regeringens bedömning framöver skall få lämnas ut kommer att bli föremål för denna prövning. Härtill kommer att den som uppgiften avser som regel skall ges tillfälle att yttra sig innan uppgiften lämnas ut.

Med hänvisning till det som sagts ovan ställer sig regeringen bakom promemorians förslag i denna del. Säkerhetsskyddslagen bör alltså ändras i enlighet härmed.

Undantag från kommuniceringskyldighet i vissa fall

Enligt 25 § säkerhetsskyddslagen skall den person som uppgiften avser ges tillfälle att yttra sig innan uppgiften lämnas ut. Undantag gäller om uppgiften omfattas av sekretess i förhållande till den enskilde, om inte hans eller hennes intresse av att få yttra sig skäligen bör ha företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda. Syftet med bestämmelsen är att bidra dels till att säkerhetsbedömningen blir så korrekt och

Mot bakgrund av registerkontroller till skydd mot terrorism som gjorts i samband med större evenemang som riskerar att utsättas för terroristattacker har frågan väckts om det bör införas ytterligare ett undantag från bestämmelserna om kommunicering eller, alternativt, en möjlighet till kommunicering i efterhand. Som skäl för en sådan ordning har anförts att det i situationer där ett stort antal personer har behövt kontrolleras under hård tidspress inte alltid har funnits tid och möjlighet att uppfylla kommuniceringskravet med följd att registerkontrollförfarandet har fått avbrytas.

I promemorian görs bedömningen att bestämmelserna om kommunicering inte bör ändras. Denna bedömning har delats eller lämnats utan invändning av samtliga remissinstanser. Regeringen instämmer i denna bedömning. Den insyn i systemet som kommuniceringskravet har skapat får således anses väga tyngre än de tillämpningssvårigheter som undantagsvis kan uppkomma. Bestämmelsen om kommunicering bör därmed inte ändras.

5.2 Tidpunkter för säkerhetsprövning

Regeringens förslag: Säkerhetsskyddslagen förtydligas så att det framgår att säkerhetsprövning får göras även under en pågående anställning eller annat pågående deltagande i verksamheten.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga instanser utom två tillstyrker förslaget, även om några påtalar att nuvarande bestämmelser inte medfört några kända tolkningsproblem i fråga om när säkerhetsprövning får göras. *Säkerhetspolisen* har avstyrkt förslaget eftersom den nya bestämmelsen ger intryck av att det inte spelar någon roll när säkerhetsprövningen genomförs. *Rikspolisstyrelsen* delar Säkerhetspolisens bedömning. *Försvarsmakten* har föreslagit att lagtexten skall utformas så att prövningen ”får” göras under pågående anställning eller annat deltagande i verksamheten.

Skälen för regeringens förslag: Enligt den bedömning som görs i promemorian är ordalydelsen av de nuvarande bestämmelserna i säkerhetsskyddslagen inte helt tydlig i fråga om möjligheterna att göra en säkerhetsprövning också under en pågående anställning eller annat deltagande i sådan verksamhet som omfattas av lagen. Enligt bedömningen i promemorian finns därför skäl att förtydliga bestämmelsen trots att gällande rätt ger utrymme för säkerhetsprövning under pågående anställning eller annat deltagande.

Att förnyade kontroller redan enligt gällande rätt förutsätts kunna ske under en pågående anställning följer av bestämmelserna om samtycke i 19 § säkerhetsskyddslagen. Vidare kan nämnas de bestämmelser i säkerhetsskyddsförordningen som föreskriver att registerkontroll skall göras före placering i högre säkerhetsklass (24 §) och att förnyad registerkontroll skall genomföras minst vart femte år eller när det finns särskild anledning till det (25 §).

Regeringen delar de överväganden som görs i promemorian om att lagregleringen bör vara helt otvetydig i detta avseende. Syftet med säkerhetsskyddet är att förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller som behöver skyddas mot terrorism. För att uppfylla detta syfte måste det vara möjligt att göra säkerhetsprövning också under en pågående anställning eller annat deltagande i aktuell verksamhet. Det kan avse en förnyad säkerhetsprövning utan att arbetsuppgifterna ändras eller en säkerhetsprövning som är motiverad av ändrade arbetsuppgifter utan att det är fråga om en ny anställning eller liknande. Det kan också handla om någon som redan deltar i säkerhetsklassad verksamhet och som skall delta i verksamhet med en högre säkerhetsklass. Det bör inte råda någon tvekan om att kontroller får ske i dessa situationer. Lagen bör därför förtydligas i detta avseende. I enlighet med vad *Säkerhetspolisen* och *Försvarsmakten* har tagit upp i sina remissvar är det samtidigt viktigt att det klart framgår att säkerhetsprövningen skall ske innan personen påbörjar en anställning eller annat deltagande i en säkerhetsklassad verksamhet. Lagtexten bör därför utformas på ett något annorlunda sätt än vad som föreslagits i promemorian. Vi återkommer till detta i författningskommentaren.

5.3 Beslut om utvidgat uppgiftslämnande

Regeringens förslag: Behörigheten att besluta om utvidgat uppgiftslämnande enligt 23 § säkerhetsskyddslagen förs över från regeringen till Registernämnden.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser utom *Sveriges advokatsamfund* tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det. Med hänsyn till det ingrepp i den personliga integriteten som ett utvidgat uppgiftslämnande innebär anser Advokatsamfundet att beslutanderätten bör ligga kvar hos regeringen.

Skälen för regeringens förslag: Uppgiften att göra bedömningar och besluta om utlämnande av uppgifter som kommit fram vid registerkontroll eller särskild personutredning faller huvudsakligen på Registernämnden. Vilka uppgifter som får lämnas ut framgår av 21 och 22 §§ säkerhetsskyddslagen. Registernämnden måste göra en relevansprövning enligt 24 § innan en uppgift får lämnas ut till den myndighet eller annan som har beslutat om kontrollen och som skall genomföra säkerhetsprövningen.

Om det finns synnerliga skäl får även andra uppgifter än de som anges i 21 och 22 §§ lämnas ut och det är då regeringen som beslutar i det enskilda fallet (23 §). Det är därmed möjligt att i undantagsfall lämna ut uppgifter om t.ex. make, sambo eller andra anhöriga vid kontroll i säkerhetsklass 3 eller vid kontroll till skydd mot terrorism. Det finns härigenom också en möjlighet att lämna ut uppgifter från andra polisregister än de som uttryckligen anges i bestämmelserna om kontroll beträffande säkerhetsklass 3 eller skyddet mot terrorism.

För sådana fall som avses ovan sker regeringens prövning efter framställning från Registernämnden. Det har sedan säkerhetsskyddslagens tillkomst bara förekommit två regeringsärenden om utlämnande av uppgifter med stöd av 23 §. Bestämmelsen har alltså tillämpats med den stora restriktivitet som förutsattes vid dess tillkomst (se prop. 1995/96:129 s. 48 och 84). Regeringen har i båda fallen bifallit Registernämndens framställning på de skäl som nämnden anför.

I promemorian föreslås att beslutanderätten beträffande utlämnande av uppgifter enligt 23 § skall flyttas över från regeringen till Registernämnden. Liksom idag krävs synnerliga skäl för att utlämnande skall få ske, dvs. en kvalificerad relevansprövning som Registernämnden är väl skickad att göra. Registernämnden är fristående i förhållande till såväl de myndigheter och andra som beslutar om registerkontroll eller särskild personutredning som till Rikspolisstyrelsen och Säkerhetspolisen vilka genomför åtgärderna. Skälen för att placera beslutsfattandet hos regeringen utvecklades inte närmare när de nuvarande reglerna infördes. Enligt regeringens bedömning framstår det som en ändamålsenlig och lämplig ordning att placera beslutanderätten även för de aktuella fallen hos Registernämnden, som inrättats just för att stärka rättssäkerheten och de enskildas integritetsskydd vid utlämnande av uppgifter för säkerhetsprövning (a. prop. s. 62 f.).

5.4 Beslut om registerkontroll efter framställning från en mellanfolklig organisation

Regeringens förslag: Regeringen får delegera rätten att fatta beslut om registerkontroll som sker efter framställning från en mellanfolklig organisation.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag: I fråga om beslut om registerkontroll är huvudregeln, utom såvitt avser riksdagen och dess myndigheter, att regeringen har beslutanderätt med möjlighet att delegera den. Denna möjlighet har utnyttjats i stor omfattning och endast undantagsvis ligger beslutanderätten kvar hos regeringen. Förutom registerkontroller för svenska verksamheter har beslutanderätten delegerats när kontrollen avser medverkan i en utländsk verksamhet och framställningen gjorts av en annan stat. För sådana fall meddelas beslut av Rikspolisstyrelsen (22 § säkerhetsskyddförordningen).

När det gäller registerkontroll på begäran av en mellanfolklig organisation är det enligt gällande regler alltid regeringen som skall fatta beslut. Denna beslutanderätt kan alltså inte delegeras. I förarbetena till säkerhetsskyddslagen anges inte några närmare skäl för denna ordning.

Framställningar om registerkontroll från mellanfolkliga organisationer, i samtliga fall Europeiska unionen, förekommer inte särskilt ofta. Mellan åren 1997 och 2004 har antalet ärenden uppgått till endast några enstaka eller som mest närmare ett tjugotal per år och ärendena har varit föga omstridda.

Det kan nämnas att prövningen i fall där en kontroll begärts från en mellanfolklig organisation skiljer sig något från motsvarande prövning när kontrollen begärts av en annan stat. I de sistnämnda fallen gäller som förutsättning för utlämnande att det finns regler om registerkontroll i den andra staten som motsvarar reglerna i säkerhetsskyddslagen (15 § första stycket 3). Ett sådant krav har däremot av naturliga skäl inte kunnat ställas upp i fråga om mellanfolkliga organisationer. Denna skillnad kan dock knappast motivera någon särbehandling.

Med hänvisning till det som sagts ovan saknas det enligt regeringens bedömning bärande skäl att behandla framställningar från mellanfolkliga organisationer på något annat sätt än framställningar från andra stater där en delegering av beslutanderätten alltså är möjlig. Med hänvisning till det som sagts ovan bör promemorians förslag i denna del genomföras.

Bemyndigandebestämmelsen i 20 § andra stycket bör ändras så att det klart framgår att regeringen har möjlighet att överlåta beslut om registerkontroll enligt 15 § säkerhetsskyddslagen till en annan myndighet.

5.5 Samtycke till registerkontroll och särskild personutredning vid totalförsvarsplikt

Regeringens bedömning: Kravet på samtycke till registerkontroll och särskild personutredning vid totalförsvarsplikt bör bibehållas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har ingen invändning mot den. *Säkerhetspolisen, Rikspolisstyrelsen* och *Totalförsvarets pliktverk* anser däremot att kravet på samtycke skall tas bort och framhåller att en person som vägrar samtycke kan undgå en placering i en säkerhetsklassad befattning trots att personen i övrigt är lämpad för befattningen. Pliktverket påtalar också svårigheter som uppstår i samband med byte av befattningar och vid repetitionsutbildning

Skälen för regeringens bedömning: Kravet på samtycke till registerkontroll och särskild personutredning enligt 19 § säkerhetsskyddslagen gäller utan undantag. Samtyckeskravet infördes med denna lag och avsikten var att bidra till en öppnare och mindre integritetskränkande ordning (se prop. 1995/96:129 s. 54 f.). Enligt äldre regler krävdes inte samtycke men myndigheterna var skyldiga att underrätta den som skulle bli föremål för en motsvarande kontroll. Syftet var att ge den enskilde möjlighet att återkalla sin ansökan om anställning om han eller hon hade anledning att befara att ofördelaktiga uppgifter skulle komma fram vid personkontrollen. Med stöd av dispens meddelad av regeringen gällde dock inte underrättelseskyldigheten vid krigsplaceringar och liknande situationer där det inte var fråga om en anställning som den kontrollerade ansökt om att få.

Frågan om samtyckeskravet även skulle gälla vid verksamhet som den enskilde har en författningsenlig skyldighet att delta i övervägdes i samband med införandet av säkerhetsskyddslagen. Regeringen anförde då att det i och för sig skulle kunna ligga en motsättning i att kräva samtycke i dessa fall men, att samtyckeskravet har ett så stort principiellt värde att något undantag inte borde göras (a. prop. s. 54 f.). Det ansågs inte heller

vara troligt att någon skulle vägra ge sitt samtycke i förhoppningen att kunna slippa t.ex. militärtjänstgöring eftersom ett uteblivet samtycke sannolikt bara skulle leda till en placering i en annan befattning. Kravet på samtycke gäller därför också för totalförsvarspliktiga med befattningar som är placerade i säkerhetsklass eller i verksamhet som behöver skyddas mot terrorism.

Samma frågeställning har nu kommit upp på nytt. Av promemorian och det remissvar som *Totalförsvarets pliktverk* har lämnat framgår att samtyckeskravet i samband med inskrivningen av ny pliktpersonal inte har medfört några större svårigheter och att de totalförsvarspliktiga mestadels lämnar samtycke till registerkontroll vid inskrivningstillfället. Däremot redovisas svårigheter i samband med byte av befattning efter det preliminära inskrivningstillfället samt vid repetitionsutbildning i säkerhetsklassade befattningar där samtycke inte krävdes inför grundutbildningen. De praktiska svårigheter som redovisats är ett omfattande arbete med att inhämta samtycken och tomma utbildningsplatser på grund av att en person som nekat samtycke inte har kunnat ersättas med någon annan lämplig person. Härtill har Totalförsvarets pliktverk och *Säkerhetspolisen* rest den principiella invändningen att samtyckeskravet kan medföra att en totalförsvarspliktig person som är lämplig för en säkerhetsklassad befattning kan undgå en placering i den befattningen enbart på den grunden att samtycke till den erforderliga kontrollen vägras. Det finns därmed en risk att den som är mest lämpad för befattningen inte kan komma i fråga. Säkerhetspolisen anför även att det är inkonsekvent att kräva samtycke när det rör sig om en plikttjänstgöring.

De invändningar som nu har riktats mot den rådande ordningen avviker alltså inte nämnvärt från de frågeställningar som bedömdes när kravet infördes. De praktiska svårigheter som anförts utgör inte tillräckliga skäl för att frångå de principiella överväganden som då gjordes. När det gäller repetitionsutbildning är det dessutom fråga om övergångsproblem som, med tanke på att samtyckeskravet nu har tillämpats i snart tio år, bör göra sig gällande i allt mindre utsträckning. Det har inte heller framkommit att kravet på samtycke faktiskt lett till att totalförsvarspliktiga har undgått inskrivning eller plikttjänstgöring. Ett nekat samtycke kan visserligen leda till att en i övrigt lämplig person inte kan komma i fråga för en säkerhetsklassad befattning, men det kan noteras att det också finns andra inslag av frivillighet inom ramen för totalförsvarsplikten, t.ex. när det gäller viss militär jägarutbildning. I likhet med promemorian finner regeringen inte skäl att nu inta en annan principiell ståndpunkt än tidigare till frågan om samtycke från totalförsvarspliktiga. Det generella samtyckeskravet i 19 § säkerhetskyddslagen bör därför kvarstå oförändrat.

Regeringens förslag: En efterlysning som är registrerad i Schengens informationssystem (SIS) eller i ett annat system för eftersökning av personer och som gäller utlämning eller överlämnande till en medlemsstat i Europeiska unionen, skall jämföras med en europeisk arresteringsorder i avvaktan på att en sådan översänds. En bestämmelse om detta skall föras in i lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder och lagens nuvarande övergångsbestämmelse som behandlar registreringar i SIS skall därmed upphävas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag

Utredning innan en arresteringsorder har översänts

Som nämnts i avsnitt 4.8 finns det en övergångsbestämmelse till lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, som skall reglera situationen att en arresteringsorder ännu inte har översänts till Sverige. Bestämmelsen innebär att en registrering av en eftersökt person i Schengens informationssystem (SIS) skall anses likvärdig med en arresteringsorder i avvaktan på att en fullständig arresteringsorder översänds. Detsamma gäller enligt bestämmelsen en registrering i SIS som har gjorts enligt det äldre utlämningssystemet.

Efterlysningar skall behandlas lika oavsett informationssystem och stat

I övergångsbestämmelsen nämns inte uttryckligen efterlysningar som har gjorts på annat sätt än genom SIS. Efterlysningar från medlemsstater som inte är anslutna till SIS sker normalt med hjälp av Interpols datasystem. Det finns enligt Åklagarmyndigheten utrymme för att tolka regelverket så att det för efterlysningar som har gjorts via Interpol inte finns grund för att inleda ett ärende eller att frihetsberöva den eftersökta personen i Sverige, innan en arresteringsorder har utfärdats av den andra staten (se regeringens skrivelse 2005/06:62 s. 47 f.). En sådan tolkning skulle innebära att efterlysningar från medlemsstater i EU som inte deltar i SIS – huvudsakligen de nya medlemsstaterna – inte ges samma verkan som SIS-efterlysningar. De uppgifter som finns i efterlysningarna är desamma i de båda systemen. En internationell efterlysning via Interpol ger alltså ett lika gott underlag för provisoriska åtgärder som motsvarande registrering i SIS. Det finns inte något skäl att särbehandla efterlysningar på grundval av på vilket sätt de har gjorts. Tvärtom finns det all anledning att se till att svenska myndigheter inte tvingas särbehandla efterlysningar från vissa medlemsstater i förhållande till efterlysningar från andra medlemsstater.

För att undvika risken att efterlysningar som har gjorts på annat sätt än genom SIS behandlas annorlunda än SIS-efterlysningar, bör ett förtydli-

gande ske genom att övergångsbestämmelsen som behandlar SIS-efterslysningar görs generellt tillämplig på efterslysningar som syftar till att den eftersökta personen skall omhändertas och överlämnas enligt en europeisk arresteringsorder. Den nya regeln bör vara neutral i förhållande till på vilket sätt efterslysningen har gjorts.

När informationssystemet SIS ersätts av SIS II kommer en arresteringsorder, om syftet i denna del uppnås, att vara tillgänglig direkt i systemet, redan när den utfärdas. En sådan arresteringsorder skall då inte behöva sändas över på annat sätt i samband med att en eftersökt person påträffas i en annan medlemsstat. I den situationen är det möjligt att det inte längre finns behov av den nu föreslagna ändringen. Det skall emellertid inte uteslutas att nya medlemsstater inte får tillgång till systemet redan vid sitt inträde i unionen, och att sådana stater kommer att efterlysa eftersökta personer med hjälp av Interpol. Bestämmelsen bör därför inte utformas som en övergångsbestämmelse utan föras in i själva lagen. Den nuvarande övergångsregeln bör då upphävas.

Efterslysningar utan att en arresteringsorder har utfärdats

Den föreslagna bestämmelsen kommer – på samma sätt som i dag gäller för övergångsregeln – att träffa inte endast fall där en arresteringsorder är utfärdad men ännu inte översänd, utan också situationer där efterslysningen har gjorts utan att någon arresteringsorder har utfärdats. En person kan alltså komma att frihetsberövas i Sverige utan att någon arresteringsorder ännu har utfärdats. Risken att den andra staten inte kommer att utfärda och översända en arresteringsorder till Sverige måste emellertid bedömas som mycket liten. Den nu beskrivna frågeställningen rör främst efterslysningar som har gjorts enligt det tidigare tillämpade utlämnings-systemet. Det kan förutsättas att sådana efterslysningar, sedan arresteringsordersystemet har börjat tillämpas, kommer att efterföljas av en arresteringsorder om personen påträffas i en medlemsstat i EU. Sverige skall kunna lita på att efterslysningar från andra medlemsstater dras tillbaka om de inte längre är aktuella. Det är inte någon skillnad i detta avseende mot det äldre utlämnings-systemet. Det kan vidare anmärkas att åklagaren skall begära komplettering av den utfärdande myndigheten om en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande. I de fall arresteringsordern ännu inte har översänts till Sverige finns det ofta anledning att ge den utfärdande staten en mycket kort tid för att komplettera ärendet.

En efterslysning som görs av en medlemsstat som har genomfört rambeslutet skall av andra medlemsstater hanteras enligt det förfarande som gäller enligt rambeslutet. En medlemsstat som har genomfört rambeslutet kan inte som utfärdande stat kräva att parallellt kunna tillämpa det tidigare gällande utlämningsförfarandet mot andra medlemsstater som har genomfört rambeslutet. Rambeslutet erbjuder visserligen medlemsstaterna en möjlighet att tillämpa utlämningsförfarandet för brott som begåtts före ett visst datum (som inte får vara senare än den 7 augusti 2002, se artikel 32 i rambeslutet). Den möjligheten, som har utnyttjats av tre medlemsstater, gäller emellertid bara när en stat agerar som verkställande – inte utfärdande – stat. Sverige skall alltså inte som verkställande stat i

förhållande till en annan medlemsstat behöva tillämpa lagen om utlämning för brott parallellt med lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder. Det innebär att en efterlysning från en stat som har genomfört rambeslutet skall kunna förutsättas följas av en arresteringsorder. Om det i ett enskilt fall skulle råda osäkerhet om det, bör naturligtvis tiden för den andra staten att komplettera ärendet sättas mycket kort.

Det finns inte heller någon risk att en efterlysning utfärdad av en medlemsstat som inte har genomfört rambeslutet, och där efterlysningen alltså avser utlämning i stället för överlämnade, skall omfattas av den föreslagna bestämmelsen. Enligt punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder skall lagen nämligen inte tillämpas i förhållande till en medlemsstat som när ärendet inleds inte har genomfört rambeslutet. Då skall i stället lagen (1957:668) om utlämning för brott tillämpas enligt 1 § andra stycket den lagen (jfr även Högsta domstolens beslut den 27 december 2005 i mål Ö 4525-05).

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

De ändringar som föreslås bör träda i kraft den 1 juli 2006.

Förslagen föranleder inte några övergångsbestämmelser.

7 Ekonomiska konsekvenser

De förslag som nu lämnas innebär inte någon ökning av antalet ärenden enligt säkerhetsskyddslagstiftningen.

För Registernämndens del föreslås att beslutanderätten i fråga om utvidgat utlämnande av uppgifter vid registerkontroll enligt 23 § säkerhetsskyddslagen flyttas till nämnden från regeringen. Det är dock fråga om enstaka ärenden, vilka redan i dag innefattar handläggningsåtgärder hos nämnden. Eventuella merkostnader för nämnden blir därmed obetydliga.

Registernämnden kan vidare förväntas behöva ta ställning till fler uppgifter än tidigare vid sin prövning enligt 22 § samma lag med anledning av registerkontroller till skydd mot terrorism. Detsamma gäller för den som har beslutat om registerkontrollen. Förslaget torde dock inte medföra någon ökning av arbetsbördan i respektive verksamhet som inte kan tas om hand med befintliga resurser.

Förslaget att ge regeringen en möjlighet att delegera sin rätt att besluta om registerkontroll på begäran av en mellanfolklig organisation innebär, om delegeringsmöjligheten utnyttjas, en viss avlastning för regeringen och motsvarande arbetsökning för den myndighet som övertar frågan. Det har dock hittills varit fråga om ett tjugotal ärenden per år och förslaget får därmed endast marginella budgetkonsekvenser. De merkostnader det är frågan om skall dock finansieras inom befintliga anslagsramar.

Förslaget om ändring i lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder bedöms inte leda till några ökade kostnader för det allmänna.

Prop. 2005/06:137

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)

11 §

Säkerhetsprövning skall göras innan en person genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för *uppgifter* som är viktiga för skyddet mot terrorism. *Säkerhetsprövning får göras även under pågående anställning eller annat pågående deltagande i verksamheten.* Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Säkerhetsprövningen skall omfatta registerkontroll och särskild personutredning under de förutsättningar som anges i 13–19 §§.

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.2.

Den ändring som har gjorts i *första styckets första mening* är endast av redaktionellt slag.

Ett förtydligande har gjorts i *första styckets andra mening* som klargör att säkerhetsprövning även får göras under en pågående anställning eller pågående deltagande på annat sätt. Någon ändring i sak jämfört med vad som gäller i dag är inte avsedd. Säkerhetsprövning under en pågående anställning eller liknande kan bli aktuell i olika situationer. Förtydligandet har utformats så att principen att prövningen skall ske innan personen anlitas i säkerhetsklassad verksamhet upprätthålls. I samtliga fall då en anställd eller annars medverkande person som inte tidigare har säkerhetsprovats blir aktuell för säkerhetsklassad verksamhet, t.ex. genom ändrade arbetsuppgifter, skall alltså prövningen ske innan personen anlitas i verksamheten. Detsamma gäller vid en förändring som innebär att det blir fråga om arbete i en högre säkerhetsklass än tidigare. Dessutom kan säkerhetsprövning göras under en pågående anställning eller deltagande på annat sätt för att uppdatera en tidigare prövning. Vissa bestämmelser om detta finns i säkerhetsskyddförordningen.

15 §

Registerkontroll får göras efter framställan från en annan stat, om

1. den person som framställan gäller har eller har haft hemvist i Sverige,

2. personen skall delta i en verksamhet på det sätt som anges i 13 § första stycket, och

3. det för deltagandet gäller regler i den andra staten om registerkontroll som motsvarar reglerna i denna lag.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras, om organisationen har gjort *en* framställan om kontroll.

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.4.

Paragrafens *andra stycke* har ändrats så beslut om registerkontroll som begärs av en mellanfolklig organisation inte längre måste fattas av re-

geringen. Därmed kommer beslutanderätten för dessa fall att omfattas av den generella bestämmelsen i 20 § andra stycket som innebär att beslut fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

20 §

Riksdagen och dess myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll såvitt avser riksdagens förvaltningsområde. För anställda vid riksdagen bestämmer riksdagsförvaltningen efter samråd med krigsdelegationens sekreterare om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll.

I övrigt beslutar regeringen om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Regeringen får föreskriva att myndigheter och andra, för vilka bestämmelserna om registerkontroll gäller, beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Denna beslutanderätt får dock tilldelas sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 eller sådana enskilda som anges i 1 § 3 och 8 § endast om det finns särskilda skäl. *Den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om registerkontroll enligt 15 §.*

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.4.

En mening har lagts till i paragrafens *andra stycke* i syfte att klargöra att regeringen har möjlighet att överlåta beslut om registerkontroll till en annan myndighet även avseende sådana fall som avses i 15 §, dvs. då en framställning om registerkontroll har gjorts av en annan stat eller av en mellanfolklig organisation.

22 §

Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta uppgifter om den kontrollerade i *belastningsregistret, misstankeregistret, SAPO-registret och uppgifter som* annars behandlas hos Säkerhetspolisen.

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.1.

Paragrafen behandlar vilka uppgifter som får lämnas ut vid registerkontroll till skydd mot terrorism. Bestämmelsen har ändrats så att samtliga uppgifter i belastningsregistret och misstankeregistret om den kontrollerade får lämnas ut. Den tidigare begränsningen till vissa särskilt angivna brott har alltså tagits bort. Möjligheten att lämna ut uppgifter kommer därmed att motsvara vad som gäller vid registerkontroll i säkerhetsskyddsklass 3 enligt 21 § 2. Liksom tidigare skall alla uppgifter om den kontrollerade som finns i SÄPO-registret eller som annars behandlas hos Säkerhetspolisen kunna lämnas ut. För att få lämna ut en uppgift enligt bestämmelsen måste den, liksom i dag, antas ha den betydelse för säkerhetsbedömningen som anges i 24 §.

23 §

Om det finns synnerliga skäl, får utlämnandet omfatta även andra uppgifter än sådana som avses i 21 och 22 §§.

Registernämnden beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf.

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.3.

Enligt paragrafen får även andra uppgifter än sådana som avses i 21 och 22 §§ lämnas ut om det finns synnerliga skäl. Ändringen innebär att beslutanderätten i dessa fall förs över från regeringen till Registernämnden.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Prop. 2005/06:137

4 kap. 2 §

En arresteringsorder skall vara skriven på svenska, danska, norska eller engelska eller vara åtföljd av en översättning till något av dessa språk, samt i övrigt till form och innehåll vara sådan som anges i 1 kap. 4 §.

En efterlysning som är registrerad i SIS eller i ett annat system för eftersökning av personer och som gäller utlämning eller överlämnande till en medlemsstat i Europeiska unionen skall jämföras med en arresteringsorder i avvaktan på att en sådan översänds.

Ändringen har behandlats i avsnitt 5.6.

Paragrafen anger vilket innehåll en arresteringsorder skall ha och hur den skall vara upprättad. Innehållet i andra stycket i dess nuvarande lydelse flyttas utan ändring till den nya 2 a §.

Det nya *andra stycket* klargör att en efterlysning i vissa fall skall jämföras med en arresteringsorder. Detta gäller oavsett om det finns en arresteringsorder som ännu inte har översänts eller om det ännu inte har utfärdats en arresteringsorder. Förutsättningen är enligt bestämmelsen dels att efterlysningen skall avse omhändertagande för överlämnande eller utlämning, dels att den skall vara registrerad i Schengens informationssystem (SIS) eller ett annat system för eftersökning av personer. Vad som avses med tillägget är system som har motsvarande syfte som SIS. Ett sådant annat system är Polisens dataregister för personefterlysningar (EPU-registret). I det registret antecknas i Sverige efterlysningar enligt en europeisk arresteringsorder som görs av EU-stater utanför Schengensamarbetet, vanligtvis efter översändande via Interpol.

Konsekvensen av att efterlysningen på detta sätt jämföras med en arresteringsorder är att ärendet i Sverige kan inledas trots att den utfärdande staten ännu inte har presenterat en fullständig arresteringsorder för svenska myndigheter. Efterlysningen skall alltså behandlas på samma sätt som en registrering i SIS enligt den övergångsbestämmelse som nu upphävs. Reglerna om begäran om komplettering och om avslag vid väsentliga brister gäller naturligtvis också för denna typ av efterlysningar.

Bestämmelsen saknar reglering om inom vilken tid en fullständig arresteringsorder skall ha kommit in till svenska myndigheter. I detta sammanhang uttalades i förarbetena att det av åklagarens begäran om komplettering skall framgå när kompletteringen skall ha kommit in. Tiden för komplettering skall bestämmas med beaktande av bl.a. om den eftersökte är frihetsberövad och hur lång tid som återstår innan arresteringsordern skall ha prövats. Normalt bör svar begäras inom någon eller några dagar (prop. 2003/04:7 s. 183 f.). Den yttersta fristen, inom vilken en arresteringsorder skall ha kommit till svenska myndigheter, är när tingsrätten fattar beslut i frågan om överlämnande.

4 kap. 2 a §

När en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande, skall åklagaren ge den utfärdande myndigheten möjlighet att inom viss tid inkomma med komplettering.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen är flyttad från 2 § andra stycket.

Lagförslag i promemorian Några frågor om säkerhetsskyddslagen (Ds 2004:12)

Prop. 2005/06:137
Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)

Härigenom föreskrivs att 11, 15, 22 och 23 §§ säkerhetsskyddslagen (1996:627) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Säkerhetsprövning skall göras innan en person *genom anställning eller på något annat sätt* deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller *anlitas för sysslor som är viktiga för skyddet* mot terrorism. Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Säkerhetsprövningen skall omfatta registerkontroll och särskild personutredning under de förutsättningar som anges i 13–19 §§.

Föreslagen lydelse

11 §

Säkerhetsprövning skall göras innan en person genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller *behöver skyddas* mot terrorism. *Prövningen kan göras såväl inför som under pågående anställning eller annat deltagande i verksamheten.* Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

15 §¹

Registerkontroll får göras efter framställan från en annan stat, om

1. den person som framställan gäller har eller har haft hemvist i Sverige,
2. personen skall delta i en verksamhet på det sätt som anges i 13 § första stycket, och
3. det för deltagandet gäller regler i den andra staten om registerkontroll som motsvarar reglerna i denna lag.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras *efter beslut av regeringen*, om organisationen har gjort framställan om kontroll.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras, om organisationen har gjort framställan om kontroll.

¹ Senaste lydelse 1998:625.

22 §²

Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta *alla* uppgifter om den kontrollerade som finns i SÄPO-registret eller annars behandlas hos Säkerhetspolisen samt de uppgifter om den kontrollerade som finns i belastningsregistret och i misstankeregistret om dom eller misstanke om brott som avses i

- 3 kap. 1, 2, 5 och 6 §§ brottsbalken,
- 4 kap. 1–6 och 8–9 a §§ brottsbalken,
- 6 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken,
- 8 kap. 4–6 §§ brottsbalken,
- 9 kap. 3 och 4 §§ brottsbalken,
- 12 kap. 3 § brottsbalken,
- 13 kap. 1–5 b och 7 §§ brottsbalken,
- 16 kap. 1–3, 5, 6 och 8 §§ brottsbalken,
- 17 kap. 1 § brottsbalken,
- 18 kap. 1 och 3–5 §§ brottsbalken,
- 19 kap. brottsbalken,
- 1 och 3 §§ narkotikastrafflagen (1968:64),
- 9 kap. 1 § vapenlagen (1996:67), och
- 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Även uppgift om försök och förberedelse till dessa gärningar får lämnas ut.

23 §

Om det finns synnerliga skäl, får utlämnandet omfatta även andra uppgifter än sådana som avses i 21 och 22 §§.

Regeringen beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf.

Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta uppgifter om den kontrollerade i belastningsregistret, misstankeregistret, SÄPO-registret och uppgifter som annars behandlas hos Säkerhetspolisen.

Registernämnden beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.

² Senaste lydelse 2003:156.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2005/06:137
Bilaga 2

Riksdagens ombudsmän (JO), Hovrätten för Västra Sverige, Kammarrätten i Sundsvall, Justitiekanslern, Domstolsverket, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen, Registernämnden, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen, Kommerskollegium, Försvarmakten, Försvarets materielverk (FMV), Försvarets radioanstalt (FRA), Krisberedskapsmyndigheten, Kustbevakningen, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Totalförsvarets pliktverk, Arbetsgivarverket, Statens kärnkraftinspektion, Post- och telestyrelsen, Banverket, Vägverket, Tullverket, Luftfartsverket, Konkurrensverket, Affärsverket Svenska Kraftnät, Elsäkerhetsverket, Statens energimyndighet, Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Sveriges advokatsamfund och Föreningen Svenskt Näringsliv.

Lagförslag i promemorian Översändande av en europeisk arresteringsorder till Sverige

Prop. 2005/06:137
Bilaga 3

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

dels att punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall upphöra att gälla,

dels att 4 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 §

En arresteringsorder skall vara skriven på svenska, danska, norska eller engelska eller vara åtföljd av en översättning till något av dessa språk, samt i övrigt till form och innehåll vara sådan som anges i 1 kap. 4 §.

När en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande, skall åklagaren ge den utfärdande myndigheten möjlighet att inom viss tid inkomma med komplettering.

En efterlysning som är registrerad i SIS eller i ett annat system för eftersökning av personer och som gäller utlämning eller överlämnande till en medlemsstat i Europeiska unionen skall jämföras med en arresteringsorder i avvaktan på att en sådan översänds.

2 a §

När en begäran till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande, skall åklagaren ge den utfärdande myndigheten möjlighet att inom viss tid inkomma med komplettering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2005/06:137
Bilaga 4

Riksdagens ombudsmän (JO), Hovrätten för Västra Sverige, Stockholms tingsrätt, Linköpings tingsrätt, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården, Tullverket, Kustbevakningen, Sveriges advokatsamfund.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-02-21

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist.

Ändringar i säkerhetsskyddslagen m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 9 februari 2006 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627),
2. lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Ewa Bökwall och ämnessakkunnige Lennart Christianson.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 9 mars 2006

Närvarande: Statsministern Persson, statsråden Ringholm, Freivalds, Sahlin, Östros, Messing, Y. Johansson, Bodström, Karlsson, Nykvist, Andnor, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund, Holmberg, Jämtin, Österberg, Orback, Baylan

Föredragande: Statsrådet Bodström

Regeringen beslutar proposition 2005/06:137 Ändringar i säkerhets-
skyddslagen m.m.